

ШИРОКІВСЬКА ГРОМАДА

Широківська
сільська територіальна
грумада

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН 2021

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ГРОМАДСЬКЕ
ПАРТНЕРСТВО
ЗА ПРОЗОРИ
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ!

**Global
Communities**
Ukraine

Це видання стало можливим завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи Уряду Сполучених Штатів.

“

Шановні жителі!

Ми об'єднались в єдину Широківську громаду, щоб розвивати кожне село та селище, створювати нові можливості для жителів. Основний ресурс для позитивних змін – наш бюджет. Щоб вирішувати нагальні проблеми, нам необхідно ефективно розпоряджатись коштами.

Окрім цього, наша команда разом з вами постійно працює над збільшенням надходжень до бюджету, залученням додаткових коштів для громади. Це дозволяє нам будувати нові стадіони, проводити ремонти шкіл, центрів дозвілля, облаштовувати парки та сквери, надавати медичні, соціальні, комунальні та інші послуги кожному з вас.

Все це – щоденна кропітка робота всіх працівників громади, нашої команди. І я впевнений, що ваша цікавість до бюджетного процесу стане запорукою продовження розвитку Широківської громади! Об'єднавши зусилля, продовжуємо творити позитивні зміни! Разом ми зможемо все!

Голова Широківської громади
Денис Коротенко

”

Що таке бюджет для громадян?

Бюджет для громадян - це спрощена, позбавлена технічної мови інформація про бюджет територіальної громади (місцевий бюджет).

Бюджет для громадян доповнюється візуалізацією, щоб полегшити розуміння фінансових показників та даних.

Основна мета бюджету для громадян - зробити складну, специфічну та технічну інформацію про місцевий бюджет доступною для розуміння широким колом осіб.

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

З урахуванням проведених заходів та обговорень за участі жителів громади, результатів опитувань та підсумкової аналітичної роботи, для Широківської громади на період до 2022 року є актуальним наступне визначення стратегічного бачення майбутнього:

Широківська громада – економічно спроможна і соціально-орієнтована спільнота, територія комфортного проживання людей, які забезпечені основними муніципальними, комунальними і соціальними послугами та мають можливості розвитку у різних сферах життєдіяльності.

Стратегічна ціль 1

Зростання економічної спроможності громади

Стратегічна ціль 2

Підвищення якості життя членів громади

Стратегічна ціль 3

Покращення послуг, які надаються в громаді

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

Населення громади **14 755** осіб
Працездатне населення **7 437** осіб
Зареєстроване безробіття **29,4%**

Галузі діяльності підприємств:

- сільське господарство
- торгівля
- транспорт
- харчова та переробна галузі
- машинобудування
- виробництво будівельних матеріалів
- виробництво та розподіл електроенергії

Землі сільськогосподарського призначення: **39760,54 га**

Стан доріг у громаді

потребують капітального ремонту **194,0 км**
потребують поточного ремонту **237,324 км**

школи з дошкільними підрозділами: **8**

КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги
«Сімейний лікар»

Амбулаторії сімейної медицини: **5**

Пункти здоров'я: **6**

КП «Аптека «Сімейний лікар»

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

1 етап

Складання прогнозу бюджету (липень-вересень)

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки

Як долучитись: подавати пропозиції до прогнозу бюджету сільської ради – звичайним листом, надісланим поштою чи електронно, через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей; брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування в прогнозі довгострокових інфраструктурних проєктів.

2 етап

Складання проєкту бюджету (червень-жовтень)

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Як долучитись: подавати пропозиції до бюджету депутатам сільської ради, або безпосередньо до сільської ради; брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

3 етап

Розгляд та прийняття бюджету (листопад-25 грудня)

В цей час попередній проєкт проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись незначні зміни.

Як долучитись: взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проєкту бюджету. Слухання може ініціювати сільська рада або громадяни самостійно; відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії сільської ради; приймати участь в створенні Бюджету для громадян; сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

4 етап

Виконання бюджету (січень-грудень)

В цей час відбувається наповнення дохідної частини бюджету, проводяться закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки, за потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитись: подати проєкт на конкурс «Бюджету участі», брати участь в кампаніях агітації за проєкти бюджету участі та голосувати за подані проєкти; ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету; відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій сільської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

5 етап

Звітування про виконання бюджету (січень-20 березня)

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитись: взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення; відвідати сесії, на яких буде розглядатися звіт про виконання бюджету за рік; ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

ФІНАНСОВИЙ РЕСУРС ГРОМАДИ - 2021 РІК

Вільний залишок коштів бюджету на початок 2021 року
11 451,4 тис. грн

Динаміка доходів загального фонду бюджету

Обсяг власних доходів громади на 1 мешканця, грн

2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
5 569	6 185	6 889	7 274

ТРАНСФЕРТИ - 2021 РІК

Освітня субвенція _____ **40 537,8 тис.грн**

Субвенція на створення мережі
служб з підтримки постраждалих
від домашнього насильства
та/або насильства за
ознакою статі _____ **4 125,4 тис.грн**

Дотація на утримання закладів
освіти та охорони здоров`я _____ **2 077,2 тис. грн**

Субвенція на підтримку осіб
з особливими освітніми
потребами _____ **784,7 тис.грн**

Субвенція на забезпечення
"Нової української школи" _____ **543,8 тис. грн**

Базова дотація _____ **72,3 тис.грн**

Разом _____ **48 141,2 тис.грн**

ВЛАСНІ ДОХОДИ ГРОМАДИ - 2021 РІК

Податок на доходи фізичних осіб — 42 652,3 тис. грн — 44,5 %

Акцизний податок — 18 790 тис. грн — 19,6 %

Податок на майно — 11 169,2 тис. грн — 11,7 %

Єдиний податок — 21 191,8 тис. грн — 22,1 %

Плата за надання адмінпослуг — 1 866,6 тис. грн — 1,9 %

Інші податки та платежі — 115,2 тис. грн — 0,2 %

Всього 95 785,1 тис. грн

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ ГРОМАДИ - 2021 РІК

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ - 2021 РІК

 Будівництво малого групового будинку, с. Широке, вул. Садова	18 769,5 тис. грн
 Будівництво дитячого будинку сімейного типу, с. Відрадне, вул. Фестивальна,	9 645,8 тис. грн
 Реконструкція амбулаторії, с. Відрадне, вул. Горького, 9	7 544,1 тис. грн
 Реконструкція будівлі притулку для осіб, які постраждали від насильства, с. Привітне, пров. Тихий, 7	3 044,4 тис. грн
 Капітальний ремонт футбольного майданчика Лукашівського НВК	2 330,4 тис. грн
 Реконструкція водовідведення будівлі Відраднівського ЗЗСО	1 393,2 тис. грн
 Встановлення зупинкових комплексів на території громади	500 тис. грн
 Реконструкція мереж електропостачання для приєднання електроустановок КНП "Центр первинної медико-санітарної допомоги "Сімейний лікар", сел. Сонячне	473,7 тис.грн
 Реконструкція системи опалення, с. Широке, вул.Центральна, б.2, б.6, вул.Тельманівська, б.2-а	449,9 тис.грн
 Реконструкція стадіону, с. Володимирівське вул.Шкільна, 13	300 тис.грн
 Капітальний ремонт тротуарів, пішохідних зон та доріжок	220,9 тис.грн
 Капітальний ремонт Петропільської амбулаторії сімейної медицини	119 тис.грн
РАЗОМ	44 790,9 тис. грн

ВИДАТКИ НА ОСВІТУ В ГРОМАДІ

Загально-освітній заклад	всього видатків на заклад, тис.грн	кількість учнів	видатки на одного учня на рік, тис.грн	оплата праці на одного учня на рік, тис.грн	педагогічні працівники	інший персонал
 Августинівський ЗЗСО	7 376,4	117	63	48,3	26	11
 Відраднівський ЗЗСО	9 273,9	169	54,9	43,4	34	13
 Володимирівський ЗЗСО «Успіх»	11 141,9	272	41	33,7	41	21
 Лукашівський НВК	9 050,2	163	55,5	44,6	33	12
 Петропільський ОЗ ЗЗСО	9 979,4	201	49,6	41,5	38	15
 Широківський ЗЗСО	9 221,4	173	53,3	42,9	36	12
 Миколай-Пільський ЗЗСО	7 852,7	132	59,5	49	29	13
 Новопетрівська гімназія	7 506,7	143	52,5	44,6	30	11
 В середньому на один заклад	8925,32	171	52,11	43,5	33	13
Разом	71 402,6	1370	.....	.....	267	108

ПРОЄКТИ “ГРОМАДСЬКОГО БЮДЖЕТУ”

Громадський бюджет (бюджет участі) – частина бюджету громади, в розподілі якої може взяти участь кожний її житель, запропонувавши для реалізації власний проєкт та/або долучившись до процедури голосування за подані проєкти.

Для жителів це можливість здійснити бажані зміни у своїх селах і селищах, для керівництва громади – спосіб залучити громадян до розвитку громади.

У 2021 році в рамках програми громадського бюджету будуть реалізовані **п'ять проєктів, а саме:**

Проєкт з організації дозвілля жителів поважного віку
«Ти знаєш, що ти – людина?» (авторка Світлана Балмуш) – **578 голосів.**

Створення культурно-просвітницького простору веселівських закладів культури (авторка Анастасія Якубіна) – **359 голосів.**

Встановлення майданчика для воркауту на території Петропільського опорного ЗЗСО «Workout – вибір здорової нації»
(група авторів – Альона Волкова, Максим Мацюця, Кирило Васильєв)
– **238 голосів.**

Встановлення системи селищного відеоспостереження «Безпечне Сонячне» (автор Сергій Федорончук) – **223 голоси.**

Облаштування простору для роботи фахівця з фізичної реабілітації в селі Малишівка «Здорова громада» (авторка Ярослава Абрамова)
– **211 голосів.**

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

- **Місцевий бюджет** - фінансовий план територіальної громади, в якому визначаються джерела і прогнозні показники надходжень коштів та на що саме вони витратяться. Бюджет територіальної громади формується та витрачається відповідно до процедур, вимог, правил, визначених Бюджетним кодексом України. А це означає, що законом чітко визначено, яким чином і за рахунок чого формується місцевий бюджет, а також на що саме і як можуть витратитися кошти місцевого бюджету. Бюджет територіальної громади затверджується щорічно місцевою радою на відповідній сесії. Також місцева рада може вносити у разі потреби зміни до бюджету територіальної громади.
- **Доходи бюджету** - це надходження до бюджету. В територіальній громаді справляються податки і збори, частина яких надходить до бюджету. Також можуть бути і неподаткові надходження, як от: кошти, отримані за рахунок оплати надання адміністративних послуг або зароблені бюджетними установами; кошти, які передаються в місцевий бюджет з Державного бюджету або інших місцевих бюджетів (див. Трансферти).
- **Видатки бюджету** - кошти, що витрачаються на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним місцевим бюджетом. Видатки можуть бути поточні та капітальні. Поточні спрямовують на виплату зарплат, оплату комунальних послуг тощо, а капітальні на будівництво, ремонт, придбання техніки й обладнання тощо.
- **Трансферти** - кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету територіальної громади. Трансферти можуть бути у вигляді дотацій чи субвенцій.
- **Субвенції** - кошти, які передаються з бюджету іншого рівня (Державного, обласного, районного бюджету, бюджету іншої територіальної громади) до місцевого бюджету територіальної громади на певну мету. Ці кошти можна витратити лише за визначеним призначенням. Приклади субвенцій: субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери, освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам, субвенція з місцевого бюджету однієї територіальної громади іншій територіальній громаді на забезпечення надання соціальних послуг певній категорії громадян.
- **Дотації** - це своєрідна доплата з державного бюджету задля збалансування бюджетів нижчих рівнів, або іншими словами, на вирівнювання доходної спроможності бюджету, який отримує такі кошти.
- **Загальний фонд** - кошти, які витрачаються на надання послуг населенню (освітніх, медичних тощо). Наприклад, з нього фінансують виплату заробітної плати в комунальних закладах та установах, освіту (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культуру (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицину (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціальний захист, фізичну культуру і спорт (дитячо-юнацькі спортивні школи, заходи та змагання різного характеру).
- **Спеціальний фонд** - кошти, які також спрямовуються на фінансування надання різного виду послуг в територіальній громаді, але з однією суттєвою відмінністю джерела їх надходження чітко визначені і вони мають витратитися на конкретні цілі і за визначеними напрямками використання. До спеціального фонду, наприклад, зараховуються надходження від програм міжнародної технічної допомоги, або власні надходження бюджетних установ, що утримуються за рахунок місцевого бюджету, інші власні надходження територіальної громади.
- **Бюджет розвитку** - кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, втілення масштабних проєктів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

ЗРАЗОК ПРОПОЗИЦІЇ ДО ПРОЄКТУ БЮДЖЕТУ

ЗРАЗОК

*Виконавчому комітету
Широківської сільської ради
Запорізького району
Запорізької області*

_____

П.І.Б.

_____

*(адреса)
Контактний телефон*

_____

ПРОПОЗИЦІЇ ДО ПРОЄКТУ БЮДЖЕТУ

Вважаю, що в нашій громаді існує проблема _____

Ця проблема зачіпає інтереси _____

Вирішити цю проблему можна шляхом _____

Прошу Вас розглянути можливість включення до бюджету Широківської сільської територіальної громади витрати на _____

Довідкова інформація про Вас (оберіть та підкресліть)

СТАТЬ: чоловік/жінка

ВІКОВА КАТЕГОРІЯ (РОКИ): 18-29/ 30-39/ 40-49 / 50-59 / 60-69 / 70+

ОСОБА З ІНВАЛІДНІСТЮ: так/ні

Дата

Підпис

Подати пропозиції
до бюджету громади
можна через Ваш
мобільний пристрій
за допомогою QR коду

Контактна інформація

Адреса:

м.Запоріжжя,
вул. Розенталь, 7.

Широківська сільська рада,

Запорізький район,
Запорізька область

Електронна пошта:

shyroke.otg@gmail.com,

Телефон:

+38 (061) 286-21-20

Гаряча лінія: +38 (067) 612-66-06

Сайт Широківської громади: shyroke.org.ua

Facebook: www.facebook.com/shyroke.org.ua

